

FEJÉRMEGYELI NAPLÓ

Székesfehérvár, XXVI. évf. 120. 1919

Kedd, okt. 14.

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz hordva, vagy vidékre postán küldve

egy hora 10 korona, negyedévre 30 korona,

fel evre 60 korona, egész évre 120 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széki István-ter 1. Telefon sz. 208.

Felelős szerkesztő: Hájós József.

Turul szárnyon szállott

a mi lelkesedésünk tegnap, midőn üdvözöltük a hozzánk bevonult édes véreinket, mint nemzeti álmaink egyik megvalósulását! a fegyvelmezett nemzeti hadsereget. A sastollas katonák, a mi testvéreink, — az értünk küzdött, csaták tüzeiben megedzett hős. vitézeink.

Hőseink, véreink: üdvözölünk titeket! Örömmel láttuk a magyar nemzeti hadsereg katonáit: kemény szavú, acél fegyveres és gyémántlelkű vitézek hosszú csapatát végig vonulni tegnap az ős Fehérvár öreg utcáin. A csapatot Horthy fővezér vezette-táncoló délceg paripán. Nekünk, akik a fehér érzelmű magyar igaz rokonszenvével nézünk a nemzeti hadsereg minden katonájára; ugy tűnt, mintha a millenáris emlékoszlop magasából megleveledve leröpent volna Gábor angyal, hogy keresztrel a kezében vezesse ezt a keresztény csapatot új honfoglalásra. Ugy tűnt nekünk, mintha

kifejezhetetlen, mert szemekből kicsillogni látjuk, hogy ti igaz magyarok s az új Magyarország védői vagytok. Ti le fogjátok törni azt, ami ennek az országnak magyar s keresztény mivoltát s a magyar faji uralmát veszélyezteti. Ti vagytok a magyar keresztény állampolitika őrei, érzitek, hogy a történeti léfhoz csak addig van jogunk, amíg magyarok s egyszerűminded keresztények vagytok!

Ti fogtok örködni — Horthy fővezér mondotta — hogy destruktív liberális és nemzetközi frázisokkal ne vessék újra, vörös rémuralomba a nemzetet. Es ez jól van így! Mert nyilvánvaló hogy hazánkat a vörös örvénybe a liberalizmus sodorta bele; az a liberális politika, sajtó és iskola, mely eszményeket gunyolt és pénzt ístenített s a vallásérkökés rombolója volt. A szabadságvég a gazdasági téren is esődbe vezetett, az egyenlőtlen verseny, az egyenlőséget tette lehetet-

lennek a szabadságvég politikai s jogi megszervezését. A társadalmi ujjaszervezni, pedig éppen ez a szocializmus történeti feladata.

Katonatestvéreink! Ti a közelmúltak borzalmaát ismeritek, ezért is nem engedhetitek, hogy magyar hazánk orosz zsidó elméletek kipróbálási helye s ezáltal a fokozatos fejlődés helyett osztályharcok és forradalmak romthalmaza, a kulturavilág szeméttlerakódó helyeként: nyugati Palesztina legyen.

A szociális gondolkodás nem rombol, de épít; nem a vörös ember kalapácsával zúz kulturaműveket, nem az osztálygyűlölet tücsösváit szórja gyűlölköny háztetőkre; hanem össz munkával épít s osztályellen-téteket nivellál; olyan demokráciát sürget, mely keresztény népakarat, keresztény nép-jölét, nem pedig radikális zsidó-főkések, bankárok által

kitartott „bizalmi férfiak” demagóg vörös uralma.

A munka jogán s kötelességén felépülő új magyar társadalomnak Ti vagytok a védő-erője, de mellettek állunk mi mindannyian, akik meggyőződéssel valljuk, hogy keresztény magyarországunk veszélyeztetése a destruktív elemek által, minket keresztény magyarokat közös védelmi harcra s közös munkára kötelez. Jól mondotta a tisztikar szónoka: keresztrel és karddal a kezünkben kell beleállnunk az új honalapító munkába, mert csak az maradjon magyaroknak, amit keresztény kéz tart. Tehát kell, hogy földünk, gépjeink, irodalmunk, újságjaink, iparunk, művészetünk, gazdasági életünk, anyagi s szellemi kincsünk egyaránt keresztény birtok legyen. Ezek-

nek a magyar kincseknek Ti vitéz katonatestvéreink, vagytok az őrei. Magasztos a hivatástok s azt nemesen betölteni akkor tudjátok, ha megmaradtok az ujraéledt s a megkeresztelt nemzeti Géniusz eszméi mellett, ha mindenkor az örök eszmék katonái vagytok. Erre figyelmeztet benneteket a kucsmatokat díszítő sastoll. Szárnyaljon a lelketek ott a magasban, ahonnett őseink a hazaszeretetet és a keresztény magyar gondolatokat merítették. Járjatok az ősi magyar erények útjain s akkor nem sokára ismét a magyar korona egyesíti a szétszaggatott hazánkat s diadalmas magyar ének zendül a Kárpátoktól az Adriáig.

Hájós.

A magyar Nemzeti Hadsereg bevonulása

október 12-én történelmi ünnep volt, feledhetetlen történelmi vasárnap.

Az ős Fehérvár népe lelken-dezve várta a napot, melyen a magyar katonák hozzánk bevonulnak. Fogadtatásra készült a város, a fővezér és a magyar Fehérvár önépítészete díszbe öltözött. A város minden utcáján s a színpadon és a házakat. Az utvonásokon testületileg helyezkedtek el az összes iskolák gyerekei.

Az érkező katonáink elő a szabadságharc országútra a 4 ik kilométerköig kivonultak a város és a megye vezetői. Ugyan-ott helyezkedett el az országút két oldalán a lovassbandérium. Eszterházy László gróf vezetése alatt.

Mozsárdördülés jelezte, hogy a csapat Horthy fővezérrel az élen megindul a város felé. Az országúton megállott a menet s Balassa alispán és Lipcsey polgármester a vármegye és város nevében üdvözölték a nemzeti hadsereget és a fővezért.

Balassa alispán beszéde.

Fejérvármegye törvényhatósága, tisztikara és közönsége nevében tisztelettel és szeretettel üdvözölöm Nagyméltóságodat, midőn előrenyomuló csapatainak élén itt a vármegye székhelyének küszöbén egy pár percre megállott.

Nincs olyan legékesebben szóló beszéd, mely méltó kife-

jezője lennie annak a hálás ér-zelemnek, annak a kitörésre váró örömmek, mely elölti a mi szívünket eme gyönyörű valóságának, a nemzeti hadsereg csapatainak látogatásában.

Csak egy pár hét választ el minket a novemberi események élvordulójától, mely eseményeknél legvégzetesebbje az a ki-jelentés volt, hogy nem aka-

zútán láttuk ezen város kiterjedt eredményeit, s szűz csatában dicsőíttéllyel övezett katonáinkat éhezve, fáva, fegyver nélkül, rablítottul hazatenni.

Azután egy darabig nem láttunk katonákat. Mikor pedig láttuk a magyar hazafias érzésektől meg-lajzolt vörös katonákat, szerettük volna szemünket betakarni az éj legsötétebb fátyolával.

De ma örül a mi szívünk, mert látszott és kebelünkre ölel-jük azokat a katonákat, akik lángelekű vezérük oldalán is annak parancsára hivatta van-ak megmenteni nyomorúságai-ból ezt a szegény magyar hazát! Vezérelje Isten magasztos nagy munkájában a honfölt, honfö-ltő nemzeti hadsereget. Eljen a haza! Eljen a fővezér!

Polgármester beszéde.

Ellentengernagy ur!

Tisztelt uraim!

Székesfehérvár sz. kir. város történelmi emlékekkel élő, vér-ázította földjén, a város egész közönségének nevében mely megilletődéssel és szeretettel üdvözölöm a magyar nemzeti hadsereget és nagynevű vezérét.

Egyes szám ára 40 fillér.

Keresztény csak keresztény lapot olvasson!

A határhalmokhoz a magyar nép becsületese, naiv lelke mindig hagyományokat fűz, mondákat köt, a mai nagy nap után újabb régeket fognak fel a Novara csodálatos utjáról és a katarri tengeréből vérbe borult kék szeméről, a chirói hősről, a hőlepett fehér Kárpátok harcairól, a zöld Isonzóról, a Döberdó város pokláról és ezeken a határhalmokon innen és túl álmodni fogunk a Dévényről az Aldunáig húzódó határhegyekről.

Száll a madár ágról-ágra, szálljon a dal szájról-szájra! A magyarok Istene adjon a nemzeti hadseregnek nagy feladatai megoldásához türelmet, kiartást és erőt!

Isten hozta -közénk és meg fogja segíteni továbbra is!

Horty, magyar fővezér öntudatával telítelt, izzóban hazafias beszéddel válaszolt:

Örömmel és büszkén jövök ide a magyar nemzeti hadsereg élén az ősi koronázó városba. Ez a város régi idők óta mindig híres volt a hazafiságáról és éppen ebből a városból hangzott el az októberi forradalom után az első szó (Itt Károlyi József felé mutat), amely megint lelmelegítette a szíveket és reményt adott nekünk a jövőre nézve. Legyen Szekesfehérvár ezután is a hazafiság és a hon-szeretet iskolája. Ez az Árpádok poraitól megszentelt föld legyen nevelője ezután is az oly nagy hazafiaknak, amilyeneket ez a vidék eddig is adott a hazának. Eh csak azt kérem most Önöktől, fogadják szeretettel falai között a magyar nemzeti hadsereget. (Hosszu eljénzés.) Éppoly szeretettel, amilyen lelkesen jövünk mi ide, aho, ma megindultak azon az úton, amelyen meg sem állunk -valamennyien mindaddig, míg csak el nem értük s magunk elé kitűzött szent céljainkat (Nagy eljénzés.)

A jelenvolt közönség ajándékozta a történelmi percek nagy jelentőségét. Nagyon sokak szemérmes felismerésével a hazafiság és a nemzeti szeretet szellemében, hogy ott a szomszédok már vért is vettek a nemzet megvédő szinmagyar hadsereg mely fele a magyar nemzeti érzések, magyar gondolatnak, magyar cselekvésnek.

A néző közönség zászlóval díszített hosszú kocsisora megindult a város felé. A kocsisor után a lovas bandérium haladt s ezt a nemzeti hadsereg csapatszóla követte. Egy szakasz lovashusár nyitotta meg a fővezérrel, aki tengerügyi egyenruhában, messzeség táncoló paripán ülve vezette a csapatát. A tisztukr után a gyalogos századok s ezek után a huszár-századok haladtak, azután a géppuskás századok és tüzérség haladt teljes fegyverzettel, a csapatokat egy szakasz huszár zárta. A városban az egész utvonalon a csikvári sorompótól a vásártéren felállított oltársátorig a közönség lelkesedéssel eljénzésesül köszöntötte a hadsereget és ünnepelte a fővezért, aki elősok helyen virágot szórtak.

Midőn a csapatok a vámsorompóhoz értek, a város összes templomaiban megkondultak a harangok s zugtak a felvonulás végeig.

A Megyeház-téren megállott a

csapat, Pallavicini György őrnagy központi kormánybiztos itt üdvözölte a fővezért és a hadsereget, a kormányt, valamint a város és oláh aralom alól felszabadult Dunántul nevében.

Pallavicini üdvözölő szavai ezek: Fővezér ur!

A Dunántul lakosságának nevében hódolattal köszöntöm a nemzeti hadsereg bevonult csapatát, lelkünk egész melegével üdvözölöm Nagyméltóságodat. Nehéz időket élünk; de bizhatunk jövőnkben, mert végre gondolatban és érzésben egybeforrva közösen esküszünk fel oltáraink és tűzhelyünk romjain az újjáépítés nemzetmentő munkájára.

A magyar nemzet újjászülésének bölcsőjében: a Dunántulról fogtuk össze a közös feladatát, melynek hosszú, rögös útján kell tovább haladnunk, hogy ez a szerencsétlen ország visszanyerhesse régi hatalmat fényét, erejét. Ennek az utnak első határkövét jelzi a mai nap, a névtelen királyiok emlékeivel felavatott régi város, amely az ezeréves Magyarország légszennesebb hagyományait, a törhetetlen nemzeti érzést, a szabadság-szeretetet, a magyar faj erejébe vetett meg nem alkuvó bizalmat a keresztény hiten alapuló erkölcsöt, feltékenyen örözt, emlékeivel testesíti.

Öszlatlan bizalmunk Nagyméltóságodban látja azt a vezért, aki ezt a vérünkkel való, ősi zászlókat alá csopörtosult sereget tovább vezeti a megkezdett úton. Merítsen a nemzeti hadsereg a város hagyományai kincses tárhál fegyvereket, összes nagy feladataink megoldására.

Szüksége lesz rá! A nemzetköziség romboló ereje a nemzeti érzést már-már eltaposta; szabadság helyett rab-bíllincsek kerültek az ország testére; csak félkaruk szabad; a magyar önrézetet honpolgárok hazaáruló magatartása sebezte halálra; a keresztény erkölcsöt idegen alprófiák évtizedeken át megrögzötték.

Ezért a magyar nemzetiség megvédésére, a hazafiság és a nemzeti szeretet szellemében, hogy ott a szomszédok már vért is vettek a nemzet megvédő szinmagyar hadsereg mely fele a magyar nemzeti érzések, magyar gondolatnak, magyar cselekvésnek.

A néző közönség zászlóval díszített hosszú kocsisora megindult a város felé. A kocsisor után a lovas bandérium haladt s ezt a nemzeti hadsereg csapatszóla követte. Egy szakasz lovashusár nyitotta meg a fővezérrel, aki tengerügyi egyenruhában, messzeség táncoló paripán ülve vezette a csapatát.

Horthy megköszönte e viszonozta az üdvözlést e szavakkal: A magyar nemzeti hadsereg nevében őszintén köszönöm ezt a szíves és lekes fogadtatást. Itt, a Dunántul fogtuk össze valamennyien és innen a Dunántulról indulunk meg most második honmentő útunkra. (Eljénzés.) A multban a katonaság és polgárság között bizonyos széthúzás volt tapasztalható. Ma ez mindörökre megváltozott. (Nagy eljénzés.) Epen Nagyméltóságodtal van szerencsem együtt működni közre és mindig minden kérdésben nemcsak hogy megértettük egymást mindnyájunknak: a becsületese, egyes magyar nemzeti irány. Más célt nem ismerlek! (Hosszszantartó nagy eljénzés.) Remélem ezért, hogy az a turáni-

amely rajtunk áll századok óta, az a legutóbb tapasztalt széthúzás és politikázási düh, hogy ez igenis egyszerűminderkorra meg fog szűnni! (Ugy legyen.) Hiszem, hogy ezután mindnyájan összefogunk a nemzet javára, s hogy nem tűrünk meg többé olyan önjelölteket, akik a politikát egész életükben fizetnek tekintették! (Nagy eljénzés.) Hazafi csak erkölcsös ember lehet, mert aki piszkos önző céljainak él, az a hazának is, a hadseregnek is ellensége. (Ugy van.) Itt túl a dunán eddig egy lelkes egységet látok, mindenki szeretetből és örömmel küldi fiait ebbe a honmentő nemzeti hadseregbe. (Eljénzés.) Remélem, így lesz majd mindenütt az egész országban, s hogy mi egyenesen haladhatunk majd az elénk tűzött végső cél felé. (Nagy eljénzés.) Kérem a várost, hogy fogadja szeretettel falai között a magyar nemzeti hadsereg csapatát. (Nagy eljénzés.)

A menet a Kossuth utcán, Bank-utcán, Nádor-utcán át a Vásártérre vonult. Midőn a fővezér a Vásártér bejáratához ért, a tábori kápolnánál felállított kőrűs a fővezért megillető trombita-ját adta s ugyanekkor három mozsárdördülés jelezte a nemzeti csapatok megérkezését. A fővezér s tisztikara leszálltak a kápolnáról. A tábori kápolna előtt a diszmagyarban öltözött gróf Károlyi József főispán hitvalló, lángoló magyar beszéddel üdvözölte a fővezért. Károlyi főispán beszédének teljes szövege ez:

Nagyméltóságú Fővezér! Az én első szavam az Ur Istennel szólok: Hala nekem ő fellegk felett uralkodó Ur Isten, kit mi magyarok a "Magyarok Istene"-nek szoktunk nevezni, hogy ez örömapot megelünk engedted. Nem zúgolodunk a megpróbáltatások ellen, melyeket reánk martél, mert ezt is boldogságban vesszük, mert szükség volt a kemény próbára, szükség volt az üldözésre és az önmegpróbáltatásra.

Ezért a magyar nemzetiség megvédésére, a hazafiság és a nemzeti szeretet szellemében, hogy ott a szomszédok már vért is vettek a nemzet megvédő szinmagyar hadsereg mely fele a magyar nemzeti érzések, magyar gondolatnak, magyar cselekvésnek.

Már pirkad a hajnal, a magyar nemzeti élet egy új határ meggyéjéhez értünk, egy természet adta vágyunk teljesedik: a magyar nemzeti hadsereg élön vonult be a városba itt látod magad körül. Fejérmegye és Szekesfehérvár s. kir. város egész népet; nemcsak nevünk fehérek, hanem voltunk, fehérek vagyunk és fehérek maradunk makulatlan tisztasággal -örvize meg hűségünket. Istenünkhez és a magyar nemzeti ügy szolgálatához. Nincsen ideje a sok beszédnek, tettekre serkent a te gyeteled, mert hiszen kikelt

már az a mag, amelyből fakadni fog terebélyes faként a magyar véderő, mely bejéle fegyverrel, kifelé eszt fog mutatni. Egy igéretet tehetek mindannyiunk nevében, hogy mi, kik hivatta vagyunk a magyar népet vezetni, úgy fogjuk nevelni, az ilyen nemzeteket, hogy már az iskolában a gyermekből és ifjából katoná lehessen. Ugy fogjuk nevelni őket mint az ő korban a spártiak, a középkorban Tall Vilmos nevelte gyermekeit és az új korban a burok, a szabadság bajnokai, s akkor mondhatjuk, hívó szavadra, ha ott az óra, minden férfiben katonát láthatás és megtanítjuk az ilyen nemzeteket a történelemre és földrajzra és hogy a lomiori öcsüstől az Adria hábjáig és a dévényi Árpád szobortól a törsvári szorosig: ez a terület a mi hazánk és hogy ez ne történelem, hanem földrajz legyen, azért mi készek vagyunk Fejérmegye és Szekesfehérvár népelelőnk és vérünket hiyasodra feláldozni.

Ez a nép, ez a földműves népete mentte meg az országot a boisevizmus további uralmától, maradt hiú istégnéz, hazahajzó, ez nem ingadozott, erre alapítjuk a jövő minden reményességét, ezek legyenek a halomnak legerősebb pillérei, ezekből veszed Te katonáidat és ezekben nem csalatkozik meg soha.

Vezetéknél jöttél, hoztad magaddal évszázadok álmaitak, a magyar nemzeti hadsereget, e történelmi emlékektől gazdag földönti köszön Téged Fejérmegye és Szekesfehérvár népelelőnk és vérünket hiyasodra feláldozni.

A főispán szavai után Lás Feren a földművesek nevében üdvözölte a fővezért.

Kegyelmes Fővezér Ur!

Szekesfehérvár földműves polgársága nevében üdvözölöm önt, mert ha valakinek, megédes sorban nekünk van olyan örömi a Vezetés és vez. hadseregének

Ezért a magyar nemzetiség megvédésére, a hazafiság és a nemzeti szeretet szellemében, hogy ott a szomszédok már vért is vettek a nemzet megvédő szinmagyar hadsereg mely fele a magyar nemzeti érzések, magyar gondolatnak, magyar cselekvésnek.

De nem csak azért üdvözöljük kegyelmes fővezér ur, hanem a roman megszállás, illetve rablás megszüntetésére is az ön becses személyében látunk garanciát. Es ebben nem csalódunk, mert ezt a mai ezt a nagy nap eseménye igazolja, midőn vez. hadseregével hozzánk be vonult. Kegyelmes Uram, a mi

gyar alföld gyermeke, telve hamisszeretettel, vitézséggel és bölcs előrelátással, ezekkel ezen honfiai erőnyekkel volt képes ilyen hadsereg szervezésére.

Ismételve fűdővölöm kegyelmes uramat, érezze magát jól városunkban, adjon az Isten egészséget és kitartást, hogy tehetőségét a háza javára értékesíthesse. Isten éltessen vétezhadseregével együtt!

Az fűdővölme beszédére a fővezér így válaszolt:

Egészen meg vagyok hatva ettől a szíves fogadtatástól, bár egészen természetes, hogy ennek az ősi koronázó városnak a falai között szeretettel fogadják a nemzeti hadsereget.

Olyan ez a magyar nemzet — Zichy Aladár barátom is említette, — mint az ekrázit. Minél jobban ütök, nyomják, annál jobban utának. Az itteni földműves nép fűdővölme nagyon kedvesen érintett engemet. Ma, amikor arról van szó, hogy lábraállítsuk ezt a szegény országot, elsősorban olyan emberekre van szükségünk, akik a legjobban szeretik a rögöt és a kukát a nemzet gerincébe. Ez pedig a falusi nép. Mi ma minden katonánál, minden felvesszük, megfogadjuk, a lelkebe nézünk és csak akkor fogadjuk be a sorainkba, ha látjuk, hogy a lelke tiszta és semmi föld sincsen rajta.

Fejedatunk nagy. Bonyos oldalról mindent megpróbáltak, hogy lehetetlenné tegyék ennek a hadseregnek a felállítását. — Fehér gárdáról, fehér terrortól olvastunk bőven. Itt nincs fehér gárda, csak magyar nemzeti hadsereg van. Nincs fehér terror, legfeljebb kiérdemelt büntetésről lehet szó.

Ez azonban nem tartozik reám, ez más közegetek a dolgá. Mi azért állunk most itt, hogy garantáljuk a jogfolytonosságot és hogy tisztelettel szerezzünk a törvénynek. Ez itt a mi első állomásunk és innen majd tovább megyünk. Ebben a pillanatban még a magyar nemzet nem is

kerem önöknek a segítségüket, hanem csak a magyar nemzetet támogatni szeretnénk!

Közből a kápolna körül elhelyezkedtek a csapatok. A hőnkedek híres zenekara Fűdővölme Richard vezetésével előljátszotta a Hymnust s utána kezdődött a tábori mise, melyet Bilkei Ferenc plebánus celebrált. Miso alatt a gimnazista diákok zenekara játszott, a mozsárak disztüzeket adtak. Miso közben Bilkei plebánus a város színeivel disztüzt szöszékről messzéről elhangzó hangon a következő szentbeszédet mondta:

Dicsértessék a Jézus Krisztus! A meggyalázott, Kálvárián jár, sirba temetett, — de halottaitól diadalmasan föltámadt Úr Jézus Krisztus nevében, — üvözöltek benneteket édes testvéreim, drága, szépséges magyar nemzeti hadsereget! Ti vért a vérünkben, csont a csontunkban, szív a szívünkben, lelkekünknek álma, álmaink megvalósulása, főhőférsereg, nemzet ideálja, magyar katonák!

Azt hittük, hogy a mi Kálváriánknak sohase lesz vége, hogy örökre sirba temettek bennünket, ahonnan nincs több föltámadás. Négy és fél eszten

deig csak temettünk, mindig temettünk. Temettük a nemzet tavaszait, legszebb virágait. Anyák siralma, árvek jajja zokogott a szél szuttogásában. Myrtyuszoszorus feher menyasszonyok fekete fátyla lett az örömeink halotti szemédfője. És mégse ez fájt legjobban. Nem ez, hanem a haraazulás! Amikor a kigyó azt szisztegte: Nem akartok többé katonát látni!

Tudjátok e mi volt ez?

Katonák! Testvéreim! Ez volt a mi nemzetünk halálós idelete. Egy fekete tátongó sirgódor, amelybe egy egész országot taszítottak bele. Nincs ennek az országnak egyetlen hantja, melyet magyar vér nem öntözött volna. Magyar vitézség állott őrt a Kárpatek orman, Erdély bércei közt a Duna habján, a Dráva hullámain, Magyar mell feszült a küzdelemnek száz ellenség ellen ezer csatában és a judások, a kezeket mosó Pfátusok, a hitetlen Herodesok ezektől fosztották meg a mi drága magyar nemzetünket.

Aztán jött a temetés! A világ legszomorúbb temetése. Európa, Amerika húzta a lélekharangot. Fekete hullók károga sát a halotti énekek. O de borzalmas az elevenen sirba temetett ember sorsa! Mikor a szív dobog, a lélek érez, látket a vár, az agy átgondolja szörnyű sorsát s a tagok megdermedve keptelenek megmozdulni a védelemre. Nekünk éreznünk, tudnunk, látnunk kellett, mi történni körülöttünk. Mint szempolyognak elő odakiból az éhesen ájvító hienak a halottróbb látkomára. Mint marcangolják a nemzet húsát, hogyan hazsolják a vérel, mint ropogtatják a csontjainkat, északon, keleten, délen, nyugaton. Eremünk kellett a hideg kigyótestet, amely nemzetünk testére csavarodott, hogy kicsre szőfítsa és elnyelje. És e még nemzete? Dobog-e még a szívem? Van-e még piros vér az ereidben? Föltűns-e tárd a halottaidból te drága te

Erőn a várkapitányok diadalmasan csak megdöbögtek a szíveinkre?

Festvéreim! 900 esztendő szarnyal a lélekem gondolata. Az ősi királyt látom, a sir felé rosszázó szent Istvánt. Ott, ahol most a barátok temploma emelkedik, oda vitette magát halálós ágyán ott omlott földre a szent Szűz kepe előtt: Így imádkozott:

—Édesanyám — Szűz Mária! Egy örökséget hagyok rád, az avar magyar nemzetet. Ha majd mindenki elhagyja, ha nem lesz senki jobbarátja, ha megcsúsznak ellenségek, mint a jászai, légy te az édesanyja, töböld te a utolsó vetrejeiket homlokáról, — anyál patástod fordíts, oltalmunkra.

Testvéreim! En a föltámadás hirdetője vagyok. Bele akarom kiáltani a világba, hogy egy nemzetet nem lehet elevenen a sirba temetni, ha az a nemzet hisz az Istenben és akarni tud. Körülöttem ezer és ezer szem lángsugarának lobbanását látom, ezer és ezer szív dobban össze az én hívó szívemmel. Vesséret, diadalmas csaták oroszánjait látom magam körül, nem-

zetem sorsának intézői állanak itt.

Mikor a mi nemzeti seregünk Szent István király városának ősi falai között végig vágott, dűbögött a föld, megdobbant a föld szíve, a pihenő ősök, a porladó szent királyok hamvai megmozdultak, megérezték, hogy történelmi idők saekere dűbörög fölöttük. Az elmúlt 900 esztendő keresztény hite ujjal fel, mikor a királyi város falai közé érkezett sereg, a Krisztus szent áldozatából kér magának erőt a további küzdelemre. Itt léng a Szalmáris lobogó, rajta a magyarok Patronájának képe, a ki 900 esztendő óta védelmezte s bizonyára megvédelmezi most, amikor ellenségeink megkoszodtak, mikor a jó barátok seregei megkevesbbedtek. Nemzetünk történelmének megújodását látom, Rákóczy tárogatójának harsogását hallom, Kossuth apánk szózatának visszhangja cseng a fülemben. Testvéreim! egy új korszak kárpitja szakad föl előttünk.

Mi tudjuk, hogy mi a vétkünk: a hitelenség, a pogányság. Megtagadtuk Szent István király örökségét, a Krisztus keresztjét elhomályosítani engedtük. A szent koronát kúlaróknak, pogányoknak engedtük, azoknak, akik meggya láznak apánk hitét, akik ronggyá tépték gyermekeink reményét.

Csak egy esztendő múlt el fölöttünk s ezalatt a keserves esztendő alatt a pokol nyitott meg előttünk minden átkával, minden szenvedésével. Erezük testünkön, lelkünkön a korbács átéseinek sújtását, amely a hitelenség szalaiból fonódik. A hitelenségnek egy orvossága van. — Hiába! a magyarnak a maga kárára kellett ismet tanulnia! Vissza a Krisztus keresztjéhez. Vissza apánk ősi hitéhez. Nemzeti hadsereg, ti mutjátok ehhez a legszebb utat. Népeim! különösen pedig gyermekek, nemzetem jövődó reménysége, vessétek ezt a napot melyen a szíveteket. El ne felejtsetek a Nemzeti Hadsereg keresztjelét.

Most pedig testvéreim! — a Szűz Máriának imádkozva, föl a nemzeti honlokára s övezzük glóriával a 17 száz esztendő isteni szavaival! Ebben a jelben fogsz győzni! Nemzetem! a keresztjei fogsz győzni most és mindörökké.

Zászlószentelés.

A közönség meghatóan hallgatta a beszédet. A kemény harcolókat látott katonák közül is sokan könnyeket törölgettek.

A tábori mise végén Prokászka Ottokár megyéspüspök megszentelte a fővezér fehér selyem zászlóját. A zászlót egy katona tartotta, mellette kivont karddal egy tiszt állott disztütséget, a zászló mögött fehér ruhás lányok állottak. Prokászka püspök beszédében hangsúlyozta:

— Az Isten áldását kérjük le a független magyar nemzeti hadseregnek első zászlájára. Tesszük ezt Székesfehérváron, ahol Szent István a koronát vette az oltárról, felkötötte a megszentelt kardot és kezébe vette ezt a Máriás lobogót, amely ott lobogott Hunyadi János, Kapisztrán szent Janos, Rákóczi György és Ferenc kezében, s amelyre a

visszavonásnak, a féltreévesnek, az árulásnak sohá még csak az árnyéka sem vetődött rá. Legyen ezen a zászlón az Istennek áldása! — Legyen ez a zászló a magyar vitézség, a magyar jogtisztesség, a magyar tisztesség, a magyar hűség fényes szimbóluma. Lengjen ez a zászló sohá nem támadó, mindig csak védelmi harcban! Suttogja körül redőit a győzelemnek géniusza, koszorúzza azt meg babér, pálma és dicsőség! Legyen ez a zászló a fegyelemnek, a szubordinációnak, az engedelmeknek tudásnak és az áldozathozásnak a lelkes szimbóluma! Mert nagyot csak akkor tehetünk, éltre csak akkor vagyunk érdemeket, ha az eszményekért halni, ha az eszményekért tönkremenni, s tönkremenésünkben diadalmaskodni tudunk.

Legyen ez a zászló a magyar nemzet reményeinek a zászlaja. Bizzunk az Istenben, de tegyük róla, hogy kiálani is tudjunk jogainkért, a jogfolytonosságért. A magyar koronáért, a magyar nemzet reményeierért és tenni tudjunk, s tőrni és áldozni tudjunk addig, amíg azok a remények meg nem válnak.

Ezekkel az érzelmekkel kérem le erre a zászlóra az Isten áldását, adom rá az Anyaszentegyház áldását és bízom abban, hogy ennek a lerongyolt szenvedő nemzetnek ez a zászló győzelmi utakat nyit saját jégainak kivívására saját történelmi magyarságának megkoszorúzására.

A zászlószentelés szertartása alatt a dalárda a Szózatot énekelte. A fővezér megkoszöntöte a megyéspüspöknek a zászlószentelést.

Az ünneplő F. hűvart a tábori mise alatt örömdés megelapódás érte. Autóm megérkezett Friedrich István miniszterelnök, Ereky miniszter, Szakács sejtőfőnök és O'Donnell angol hajóskapitány társaságában. A közönség zászlószentelés után Friedrichet hívniya hallani. A miniszterelnök a főkivánsatnak engedett a szőzökre lépni. Tal-

mentük e hoi s olyan lesz majd mint 1000 évvel a múlt század koszorúza volt. Mi nem megyünk kü földre nyafogni. — Ez a nemzet nem azért ment a háborúba, hogy raboljon. Tegyük fogadalmat, hogy az 1000 éves Magyarországról nem fogunk lemondani!

A csapatok diszmenetben elvonultak a fővezér előtt. A miniszterelnök és kísérete autóba ültek, a közönség virágokat szórt a miniszterelnök autójába.

Ebéd a vármegyeházán.

A fővezér és a hadsereg tisztelőtere a megyeház magyer-mében társasébd volt, melyen a tisztikar, a város és a megye vezető férfiai vettek részt. Gróf Széchenyi Viktor történelmi reflexiókkal teltett nagy beszéddel fűdővölme a fővezér és a nemzeti hadsereget. Kiemelte, hogy a háborút a frontokon megnyertük, de elvesztettük idehaza. Kéri a fővezért, alakítsa hadsereget a saját magyar jelző szerintivé.

Prokászka püspök felköszöntötte a nemzeti hadsereg tiszt

karát Beszédében kiemelte, hogy Széchenyi gróf előtti felszólalásakor világhírességet írtett abba az éjszakába, melybe a magyar nép — úgy látszott — a becéletét is elvesztette. Hol vannak a nemzet férfiai? Ez a fekete aggodalom, nagy kérdés-köni lebegett előttünk, mintha feke e szemfedő alatt éltünk volna. Vannak férfaink! E teremben február elején fellepett egy férfi, Károlyi József főispán, aki programot adott a nemzet elé, mikor a vörös róm megnyergelte a közvéleményt. Férfiak: Friedrich és kormánya, melynek programjához: a magyar kereszténység reményeket fűz, Ferfi Horthy Miklós, kinél ősi magyar tradíciók s vitészséget látunk, kinek geniusza nyomában kifejtett egy lelkes tisztikar és legénység. Ezt a geniust a magyar nemzeti hadsereg tisztjeiben keresi s előtte s a fővezér előtt meghajlja a megkoszorozott zászlót. Magyar tiszt az, akinek érzékenysége a magyar lélek inpirációja.

A magyar hadsereget nem csinálták, hanem azt a nemzet vértől való iszonyodása hozta létre! (Viharos éljenzés.) A nemzet iszonyodott a nyit sir előtt s keresett magyarokat, kik a nemzetet, a szakadó parton álló nemzetet a sirba való zuhanása előtt megállítsa. A tisztikarban látja a nemzet e magyarokat! A magyar nép tragikumja az idegenség, Ausztria fenhatósága, a vezetőség idegensége. Az utolsó évtizedek antihungarizmus fejlődése, mely meghamisította a magyarságot és internacionális elemekkel megalkudott. Ez nem kell többé. De kell a nemzeti. A tisztikarban nemzeti lélek kell. Nem kehenek Kunok, akik Khónokból lettek; nem kell az a világnézet, mely orosz zsidó koponyák verbaos agyáladéka, s melyhez galileisták adták az irányt, kik nem a mieink akartak lenni. Horthy az eszményiség híve s a destruktív irány lejtője. Eszményiséget tisztelő tisztikarunknak minden feladatát a hűség, mely őket mellőzötték. A magyar népnek a magyar nyelv, mely szabordinábiót terem, egyöntetű fejelemet, melynek egy a lelke. Meghajljuk a zászlónkat a tisztikar előtt s körjűk: támaszkodjanak bizalommal a magyar keresztény társadalomra, kik a tisztikarral együtt élünk s együtt akarunk meghalni. Tiszteljük bennük a Rákóczy népet s zászlójukra fonunk koszorút a tisztult nemzeti érzés napsugariból.

Horthy fővezér válaszában kifejezte, hogy ő azért vezér, mert bajtársai annak választották; parancsol, mert bajtársai köve felik; testvére minden katona, kikkel együtt akarja a nehéz feladatokat megoldani. Vasfejelem kell, mert anélkül a hadsereg — csűrhe. A forradalom nem adott se kenyeret, se békét, de megláttuk benne a destruktív erők egész skáláját s a boszorkánykonyhájában láttuk, hogy mint képes a demagogia egy országot lerombolni. Nagy része volt ebben a sajtónak, mely kuforrása minden becselenségnek, hazafiatlanságnak. Ez csirájában akarja megfojtani a nemzeti hadsereget, de még

törökura forrasztjuk a szót! A fővezér zároszávaiban élte a Dunántúlt.

Balassa alispán a miniszterelnököt köszöntötte. Friedrich miniszterelnök beszédében kifejezte, hogy a vidékre erőt méríteni jár, mert Budapestről jót nem hozhat, oda csak vihet. Sajnos Budapest nem nagy Székesfehérvár, mely megmutatta: mi az igazi keresztény nemzeti lelkesedés. — Töle követelik, hogy a liberális pártokkal működjék, pedig a liberális blokk az internacionális elemeket akar megalkudni, ő pedig azokat akarja kisöprözni. — A sajtó képviselőinek megmondta utolsó mementóját: nem hitte, hogy lesznek kik ellenség védelme alá helyezkednek s hazárukká váltak. Nem lesz destruktív sajtó, míhelyt a nemzeti hadsereg Budapestre ér. A mai kormány tántoríthatatlanul kitart a megkezdett uton.

Internacionális hazaárulókkal nem tárgyal. Itt az ország 90% kereszténye köti a békét nem 10% nemzetközi zsidó! Hajlandó a liberális párttal dolgozni, de csak akkor, ha a destruktivitással felhagy s ha keresztény erkölcsök s nemzeti alapra helyezkedik. Új honfoglalásról van szó. Aki a nemzeti hadsereghez nyúl, azt statárilisan elintézzük. Ez a nemzet nem csak nyafogni, de követelni is tud. Van a magyar nemzetnek öszinte barátja: az angol! Kommunista üldözés volt, van és lesz; hogy a kommunista vezérek zsidók voltak, arról nem tehetünk. A nemzetnyomó többsége a kormány mellett van. Várhatunk még a békekötéssel s ne mondjunk le az 1000 éves Magyarországról.

Beszélték még: Kenessey Gyula, Lits Lits Ferenc és Vertessy Károly huszár főhadnagy, aki lendülettel beszédében hangsúlyozta, hogy a magyar tiszt kezében kereszt és kard van, a kereszt jelképezi az igazi nemzeti erőt. Horthy apánk seregéhez minden keresztény magyar embernek beszélni kell.

mozzanati volt, midőn Lits Ferenc vezér a magyar népnek a magyar földműves nép szinpatáját az angol nemzet iránt: a társaság felállott, a zenekar az angol himnust játszotta s hurrá t kiáltott az angol népre.

Fáklyásmenet volt vasárnap este 8 órákor a fővezér tiszteletére. A város közönsége már fél 8 óra tájban az utcákon hullámozott. Nyolc órákor jött a fáklyás és lampionos menet a püspöki palota elé, a kat. nazekarral, a polgári dalárdával, a vasutasokkal és postásokkal. Horthy fővezér vezérkérrel a püspöki palota erkélyéről hallgatta a szerenádöt és meghatóttan köszöntö meg a kedves meglepetést. Külön üdvözölte a vasutasokat és a postásokat.

A Hymnus elnéklése után a lelkesült közönség tovább tüntetett. Ereky élelményi miniszter üdvözölte a közönséget s tájékoztatta a kormány terveiről, melyek: az országnak keresztény nemzeti alapon való felépítése. A népnevelés vállalkozási irányú fejlesztése, a nemzeti erők egyesítése és a zsidó

Kérdés megoldása. A zsidó kérdést erőszakkal megoldani nem lehet és nem szabad. A zsidóság nemzetközi helyzete olyan, hogy az erőszakos elnyomás politikáját a versaillesi békekonferenciára egy-két milliárd hadisarc többlettel bősziphatná meg, mint a versaillesi békekonferenciának fizethet gazdasági referendáns közül 16 zsidó. A kormány a zsidókérdést parlamentaris uton, intézményesen akarja és fogja megoldani.

A város keresztény közönsége megesküdt arra, hogy a választásokon is a keresztény Magyarországgal fog állást foglalni. A miniszter esküre felszólító szavaita 20 ezer magyar kéz emelkedett fel és megyéspüspökökkel együtt viszhangozta az ígérteit, hogy a keresztény Magyarország mellett akar kitartani. A keresztény lelkesedése leirhatatlan volt. Fehérvári ősi falai századok óta nem látták ily lelkesülést, amely annyira elragadta a közönséget, hogy alig akart oszlan.

Ezután közözhajra a fehérvári közönségnek már szívébe zárt Vertessy főhadnagy beszélt, megköszönve Fehérvár közönségének a nemzeti hadsereg nevében a lelkes ünnepést. A nemzeti hadsereg ebből a szeretetből erőt merít, nagy feladatának megvalósításához. Felszólította a közönséget is, hogy teljes rendben és csendben térjen otthonába és lásson a munkához a háza iránti törhetően szeretettel szívében.

A Ker. Nemzeti Párt tisztelgése a miniszterelnökél. Friedrich István miniszterelnök a főispáni hivatalban fogadta a Ker. Nemzeti Párt küldöttségét is, melyet Mátrai Rudolf főgimn. igazgató vezetett. Az üdvözlő szavakra és a szervezés nagy munkájának diadalmas haladására a miniszterelnök a kormány gazdasági programjának fejte

A székesfehérvári Egyesített Magyarországi Helyi Hatalmakkal vasárnap délután hirdették meg a nemzeti hadsereg ünnepélyére való tekintettel elhalasztotta. Az érkezetlet kedden d. u. 7 órákor lesz megtartva a párt helyiségébe Ybl Miklós-utca 8. l. em. Tekintettel a fontos tárgysorozatra az előkészítő bizottság tagjai teljes számban jelenjenek meg. Akinél aláírási iverk vannak, hozzák magukkal.

Eljegyzés. Barnáth Ferenc eljegyezte Selymes Mariskát.

Közgyűlés. A keresztény nők szövetsége pénteken d. u. 6 órákor tartja évi közgyűlését a szt. István teremben, melyen a megnyitó beszédet dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök tartja. Székesfehérvár hölgyközönségét; tagokat s nem tagokat egyaránt, valamint az érdeklődő férfiakat örömmel hívja meg az elnökség.

Halálozás. Antal Gyula 24 éves korában hosszas betegség után elhunyt. Temetése kedden délután 4 órákor lesz a Királykut-utca 5. szám alatti gyászházból.

Aki eredményesen akar hirdetni az lapunkban hírdet, mert Székesfehérvárott és megyénkben a legelterjedtebb lap a „Fejérmegyei Napló.”

Temetés. A Budapestben tragikusan veget ért dr. Molnár József városi t. főorvos holttestét ide szállították és temetése kedden délután, e hó 14-én délután fél 5 órákor lesz a zsidó temető halottasházából.

Köszönetnyilvánítás. Jenőke kis fiam, illetve egyetlen unokánk temetésén részt vettek vagy kis koporsójára részvétet jelelül virágot helyeztek, fogadják érte őszinte hálás köszönetünket. Az örökké vigaszthatatlan özv. Kutnyáné és Dorner család Gazdtelep-utca 7. szám.

Zsirszalonna árusítás. Folyó hó 14-én délután 2 órától a fővárosiak és 15-én az elmaradottak zsírjegyei kerülnek beavaltásra a hatóságai hűszekben. A zsírszalonna kilogrammjá 36 korona. Székesfehérvár, 1919. okt. 13. Közélelmezési hivatal.

Liszt árusítás. Ertesítjük a város közönséget, hogy folyó 14 től kezdve az alább felsorolt üzletekben lisztet fognak kíméni.

A városi boltban csupán az elmaradott szeptember havi jegyeket váltják be míg az október havi lisztjegyekre 3 (három) kg. fehér és 4 (négy) kg. kenyérliszt szolgálható ki, azonban az október havi lisztjegyekre egyelőre fele mennyiség szolgálható ki a következő üzletekben:

Braun Lajos, Perlaky Nővérek, Humann József, Hoffmann Ign. cz, Krausz Adolf Fiai, Honvédbolt, Köz és Magántisztviselők szövetsége, és Közérdek Fogyesztási Szövetkezet. Székesfehérvár, 1919. okt. 13.

Hétén, okt. 13 s 14-én: Kedden
Olga Dasmond világhírű táncosnéval
Az áruló
 Filmregény 3 felvonásban.
Lumpfraterok.
 Vigj. 3 felvonásban.
 Naponta 2 előadás fél 7 és fél 9 órákor. Vasárnap d. u. fél 5 órákor ifjusági előadás.

Apolló-színház.
 Hétén, okt. 13 s 14-én: Kedden!
Fedák Sári főszereplésével!
A szerető
 Bródy Sándor szenzációs sikerű drámája után 4 felv.
 Főszereplők:
 Fekák Sári, Rákosi Szid, Uray Tivadar.
 Kiegészítő műsor.
 Előadások fél 7 és fél 9 órákor. Rendel helyárak.